

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beigtatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyílttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetés közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz.,
és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap
minden szerdán és szombaton reggel
NAGY FELÍVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre 1 frt.
Félévre 2 „

M.-Vásárhely, jul. 22.

V.

(H) Mikor Xenofon áldozása közben meghallá: hogy fia az ütközetben elesett, elkezdett áldozatát nem hagyta félbe. Így akarunk tenni mi is, midőn elkezdett tudósításunkat folytatjuk, dacára azon több, mint valószínű föltevésnek: hogy munkánk ily villongós időkben, mikor a háboru furái már-már csattogtatják szárnyaikat; mikor a béke szelid nemtője ide s tova, távozóban van; vagy kevés, vagy éppen semmi figyelemben nem részesül.

A tizenkettedik nap, kizárólag a baloldali képviselői szoltak a napirendhez, többnyire üres padok előtt. Az ellenzék valamivel nagyobb számmal maradt a teremben, de a kifáradás azon is látszik, s a vitának még érdekesebb mozanatai sem képesek felélénkíteni többé. A napirendhez vagy tizen szoltak, mintegy annyian elállottak a szótól. Babesi V. a törvény tiszteletéről beszél, s Macaulayval bizonyítja, hogy az oly törvény, mely nem a nép szelleméből foly, nem válik testté. Prick J. különösen a virilis szavazatok ellen kel ki, s a történetből hoz fel — ritkán találó — példákat arra nézve, hogy a gazdagok nem kiváló támoszai a hazának. Szilády A. az ép oly jeles orientalista, mint együgyű politikus, a jászkun-kerület szempontjából fejtegeti a virilis szavazatok célszerűtlenségét. Hódossin ugy látja, hogy a kormány örvény fölé rohan, s kívánja, hogy csak maga bukjak belé. Nem bánná biz ő, ha egész nemzetünket elnyelné is. Schwarcz Gy. szokása szerint, hosszú beszédet tartott, melynek néhol érdekes részletei is voltak. „Rari Nantes in gurgite vasto.“ A fiatal képviselő kétségen kívül sokat tud; csak azon csekélységre nem reflektált még: hogy nem mind igaz, a mi „schwarcz auf weisz“ áll; s hogy a mindennapi élet igen sokszor kineveti a legszebb theoreát is. Szoltak még Éder J. Vajda J. Tóth K. Ez utolsó nem annyira politizált, mint poetizált és humorált. Beszédét eléggé jellemzi azon közbekiáltott megjegyzés: hogy „Bolond Miska“ most jó.

A tizenharmadik ülésben — jul. 14-én — szónokoltak: Deáky L., Dietrich Ig., Dobsa L. Popovics Zs., Majoros I., Berzenczey L. és Sztanescu Im. Mindannyian kisebb nagyobb tüzzel a tjavaslatot támadták meg. Szónoklatukkal nincs miért hosszasan foglalkoznunk; s ha Berzenczeiről megemlítjük, hogy némileg higgadtabb — s rövidebben szolt mint máskor; csak azért tesszük mert a mi (?) követünk.

Az általános viták tizennegyedik napján — jul. 15. — az amatt befejező zárbeszédek tartattak meg. Beszéltek: gr. Andrássy miniszterelnök; Tisza K., Perczel B., László Im. Tisza K. hosszú beszédében, a jobboldali szónoklatok majd minden nevezetesebb észrevételeire voltak ellenmegjegyzések. A javaslatot re-akcionáriusnak nevezte, melylyel a kormány saját maga és a dynasztia ellen vét. Beszédét általában azon polemizáló mód jellemzi, mely az „Ellenőr“ szerint: czáfoló hatalmát, — szerintünk pedig: kicsinyeskedő fogásait mutatja.

A belügyminiszter hirtelen történt roszulléte miatt gr. Andrássy rögtönzött, csak nem óra hosszat tartott beszédet. — Nagyobb részint a közvetlen előtte szolt Tiszának felelt. Szerencsésen védte a kormányt, hogy ily előhaladott időben tárgyalatja a tjavaslatot; visszautasítá azon alaptalan ráfogást, hogy minisztersége előtt más nézeteket vallott volna. — Különösen erélyesen szolt Tisza azon befogásáról, hogy parlamentünk gyengeségeit, oly kedvteléssel hirdeti. Ha magyar képviselő teszi ezt — monda — mit mondjanak elleneink?

Az özőnviz is elapadt egyszer, a szóár sem tarthatott örökre. A 15-dik ülésben végre névszerinti szavazás történt, 403 igazolt képviselő közül, 203 igennel, s 145 nemmel szavazott. e szerint a tjavaslat 58 szavazattöbbséggel el lön fogadva.

Ámbár hosszasan kellett e tárgynál mulatnunk, még sem tehetjük hogy a két héti ülés sorra még egyszer, futólag, vissza ne tekintsünk. A ki a vitákat csak némi figyelemmel kísérte is, észre kellett

vennie, hogy a megerendezési kérdést magasabb szempontból vizsgálni, csak kevés szónoknak sikerült. A legtöbb a közönséges felfogás mindennapi körében forgott. S még a jobb beszédek közül is igen sok illetékesebben foglalt vala helyet a részletes, mint az általános vitákban.

Az általános viták feladata: megvilágítani azon czélt, melyet valamely tjavaslatnak elérni kell; azután a társadalmi s gazdasági államtényezőket, s a politika egész irányát összevetve: kimutatni azon alapelveket, melyek ama czélt elérhetővé teszik, s vizsgálat alá venni, ha azok megvannak-e a tjavaslatban. Tették ezt? Kevesen általában, a baloldaltól senki.

A helyett, hogy egész társadalmi és politikai viszonyainkat számbavéve, igyekeztek volna kimutatni azon határt, melyen az állam czélja veszélyeztetése nélkül, tul menni, vagy innen maradni nem lehet; inkább csak egyes részletekkel foglalkoztak, milyenek: a főispán hatalmi köre, virilis szavazat, a városok ügye, szóval azokkal, melyeknek a részletes viták alkalmával lett volna helye. A helyett, hogy vizsgálat alá vették volna az irányt, a szellemet, melyen az egész alapszik, egyes pontok ellen intézék támadásaikat, mintha érezték volna, hogy az egészszel megmérközni nem képesek.

Már most csak arra lehetünk kíváncsiak, hogy miután az általános viták alkalmával is, végül csak anekdotákkal traktálhatták a gyér hallgatókat, pedig a részletesre tartozhatókat is mind elmondták; mit csinálnak a folyamatban levő részletes tárgyalások idején?

Düriüczköző.

A forradalom előtti időkben egy jeles orvosunk kérdezte: hogy kell az ugorkasalátát doktor ur elkészíteni, hogy ne ártson az egészségnek? a következő utasítást adta: végy a legszebb ugorkából, hámozd meg, szeld vékony karikákra, megszóván, levét facsard ki, ezután tégy rá ecetet, fokhagymát, borsot vagy paprikát, s midőn így elkészítetted — dobd ki az ablakon. Nem vagyunk érdemes orvosunkkal egy véleményen, mert mi egy izletesen megsütött verőmalacz, vagy pipe mellett jóízű appendixnek tartjuk az ugorkasalátát. Van azonban az ugorkának egy neme, melyre tökéletesen illik orvosunk utasítása. Értjük azt az ugorkát, melyet Jókai két kuktája: Lukács Béla és Hegedűs oly

sűrűn — látszik, hogy beállott az ugorka-saison — találunk fel olvasóik számára a „Hon“-ban. Valóságos ugorka-éretlenségek. A mi Molnár Antalunk diplomátikus szakács ezen kuktákhöz képest. Alig lehet kétség benne, ők készítették egyesített erővel, azt az éretlenséget is, mely „gr. András Gyula beszéde“ cím alatt annyira felémelyítette az olvasó közönséget. Az ily ugorkasálátára igazán ráillik orvosunk utasítása: dobd ki az ablakon.

* * *

Midőn Hofmann Pál legközelebbi merényletéhez kulcsot keresnénk, a merész jellemű tanár egy volt tanulóársától azt a felvilágosítást vettük: hogy ő tanársága egy nagyravágyó, népszerűséget vadászó egyéniség; volna benne valami Caesar azon tulajdonságából, mely szerint inkább ohajtott egy faluban első, mint egy városban második lenni. Ez mindent megfejt. Ő tanársága ugyanis tisztában levén azzal, hogy a jobboldal népes városában még huszadik is bajosan lehet valaha: fogja magát s átköltözött a szélbalok falujába; hát ha ott még elsőségre viheti. Madarász nem tudta, midőn megelőlte mekkora veszély fenyegeti őt; a vakmerő tanár még megfoszthatja — babéraitól.

* * *

Mihály g. Tudja-e téns ur! hodj a miénk fiatal művészek és műkedvelők közt ki a legnagyobb virtuosz?

T. n. Ki lenne más, mint Plotényi, Reményi Edénk tanítványa.

M. g. Oh nem téns ur, hanem a Jókait Mór neveltje, a Hegedüs, mely a „Hon“-nak címzett grant hotel-ben szokta musikálni. Olyan hegedüs ez téns ur, ki a nagy bögön játszodja primot.

* * *

Rómában a buzgó püspököknek egy egész legiója kérelmet adott be a szentséges zsinathoz: hogy miután József Jézus nevelő atyja majdnem kétezer évig folytonosan pretereáltatott: tétessék jóvá e nem helyeseltető mulasztás, s emeltessék a szentek táborszernagyai közé. Ha e korszerű s a világ előmenetelére oly nagy befolyással leendő folyamodványunk hely adatik — szeretnénk jelen lenni a táborszernagy instellatióján.

* * *

T Á R C S A.

„A magyarok, országuk, és intézményeik“

Patterson Arthurtól.

III.

Magok a magyarok 4 felekezetre oszlanak. A tulnyomó többség — mintegy $\frac{3}{5}$ rész — rom. katolikus, $\frac{2}{5}$ rész protestaus; s itt megint tulnyomó a helvét hitvallású, vagy kálvinista felekezet. Sok magyar van, a ki nem kálvinista; de alig van kálvinista, a ki ne tartoznék a magyar nemzetiséghez. A kálvinizmus, és magyarság eszméje magyar szíven annyira össze van forrva, hogy a keresztyénségnek ez alakját általában „magyar vallásnak“, s a katolicizmust „német vallásnak“ hívják. Mint már említém, Magyarországon minden nem-magyar nemzetiségű protestans — jelentéktelen kivétellel — lutheranus; de a megfordítás nem állana, mert tekintélyes számú magyarság tartozik a lutheranus felekezethez, s ezenkívül Erdélyben még mintegy 40 ezer unitarius vallású magyar van. Lehető röviden érintvén azon 3 nemzetiséget, melyek a latin ker. egyház körén belül esnek, térjünk át azon más 3 nemzetiségre, melyek a keleti vagy görög egyház kebelébe tartoznak. E nemzetiségek földrajzi sorban északkeletről délkelet felé haladva következők: a ruthének vagy ruzsnyákok, a románok és szerbek.

A magyarországi ruthének eleinte az orthodox vagy nem egyesült görög egyház hívei voltak; 1652-ben azonban a florenczi zsinaton elfogadták az u. n. „szent uniót.“ Azóta kö-

T. u. Ugyan szép szerencse érte városunkat Mihály gazda! a magyar Thalia legszellemdebb két tagja: Priel Cornelia és Szerdahelyi Kálmán a nyár folytán vendégeink lesznek.

M. g. Van is öröm ezért a székely fővárosban téns ur! Miénk polgártársainknak csak egy osztálya busul: a csizmadiák.

T. u. Hát ugyan miért busulnának ezek a mi lelkes polgártársaink?

M. g. Hát csak azért, mert miután Priel Cornelia megházodván, vette magának Szerdai Kálmánban egy szelleműs férjeeskét: miénk városi vén-ifju gavallérak, igen sok csizmát körülte el nem koptathatnak.

— E pillanatban, midőn a két ellenfél egymásra rohanni készül, érdekesnek találjuk, az egy-mlással szemközt állított hadseregek erejére vonatkozólag a következőket közölni: Poroszország 620,505 embert és 144,831 lovat képes csatasikra vezetni. Ezen haderő 448 dandarra, 304. lovassági szakaszra, s 214 ütegre van felosztva, 1284 ágyúval.

Franciaország pedig 657,644 emberrel és 108,820 lóval lépheti át a Rajnát. Franciaország e hadseregét 478 dandár, 264 lovassági szakasz és 224 üteg képezi, 1344 ágyúval.

Az észak-német szövetség tengeri hajóhada 6 páncélos, 33 csavargőzös, 5 kerekesszőzös és 8 vitorlás hajóból áll. Mindezen hajókon összesen 563 ágyú van. Franciaország hajóhada ellenben majd tizszer nagyobb, mint Poroszorszáé. Számít összesen 55 páncélos-, 233 csavar-, 51 kerekesszőzót és 100 vitorlászajót. Mindezen hajók 4680 ágyúval vannak felszerelve.

A fentebbi számokból kitetszik, hogy a két harczoló fél szárazföldi hadserege majd csaknem egyenlő, a tengeren azonban határozottan Franciaország van tulsulyban. Az eshetőleges szövetségesek hadijerejére vonatkozólag pedig következő hiteles számokat igatjuk ide: Dánia hadserege békelében 17,000, hadilában 47,900 emberből áll. Tengeri flottája 31 hadigőzöst számít, s 31 szállítóhajót. Bajorország hadserege a békelében 49,000, hadilában 86,397 Belgiumé békelében 39,000, hadilában 100,000 embert számlál, Württemberg 14,600 embert vihet csatasikra.

Olaszország hadserege békelében 183,000, hadilában 620,000 emberből áll. E számnak azonban csak legfőbb fele volna ütközetbe vezethető. Oroszország szárazföldi hadserege hadilában 978 ezer emberből és 285 hadigőzösből áll, melynek legénysége 32,000 főre tehető.

zönségesen „görög katolikusoknak“, hivatalosan „görög szertartású katolikusoknak“ hívják. Számuk 4 százezer körül jár, $\frac{1}{2}$ milliónál mindenesetre kevesebben vannak; az összes osztrák birodalomban azonban 2 $\frac{1}{2}$ millióra megy létszámuk. A magyar paraszt a ruthénakat „oroszoknak“ („Rusz“) s az oroszokat „muszkáknak“ (Moscovite) nevezi. A magyarországi 6 nemzetiség között a ruthén a legjelentéktelenebb. Azon terület nagy része, melyen laknak, többnyire erdőkkel és mags hegyekkel borított. E miatt nagyon szegények; nem miveltek, de nem is nagyravágyók. Falvaik a térségeken inkább vagy kevésbé magyarosulvák, s a „papa“ igen sok helytt, prédikál magyarul, bár a liturgia szláv nyelven történik.

Fennebb említők, miszerint a magyarok vagy protestánsok, vagy latin szertartású katolikusok. Vannak azonban, a kik csupán magyarul beszélnek; vallásilag pedig a görög szertartású katolikusokhoz vagy ruthénekhez sorozhatók. Számuk 120. ezer körül járt 1840-ben; s nagy részök a ruthén vagy ezzel szomszédos területen lakik. Földrajzi fekvésök és elterjedésök azt látszik valószínűvé tenni, hogy elmagyarosodott ruthének. A magyarországi történettudósok szerint ezek azon legelső keresztyéneknek volnának utódai, a kiket még szt. István előtt térítették volt ker. hitre byzantzi missionariusok. Jelenleg oly mozgalom van keletkezésben, melynek az a célja, hogy e görög katolikusokat ruthén és román társaiktól elszakítva, magyar nyelvű liturgiával külön egyházmegyébe egyesítse. A két keleti egyház sokkal kedvezőbb a nemzeti sajátságok és különféleségek fentartására

KÜLFÖLD.

△ A háboru hivatalosan meg van üzenve, s az ellenségeskedések már tényleg kezdetüket vették. Egy távirat jelenti, hogy a porosz csapatok szombaton délután Bádén nagyhercegségből látogatást tettek a francia területre, de csakhamar visszatértek. Beszéltek már azt is, hogy Siercknél is benyomultak, de e hír hivatalosan még lón ezáfolva. Az egészben csak annyi volt igaz, hogy a határon hét poroszt láttak, de ellenséges csapatot még nem állítottak föl. A késülődések azonban mindkét részről nagy erővel folynak, s a csapatszállítások kezdetüket vették. Párisban egymást érik a harcziás nyilatkozatok s a távol ezredek szombaton is ovátiókban részesültek. Napoleon császár vasárnap fogadta a szenátus küldöttségét, s Rouher hazafias megszólítására így válaszolt: „Komoly harczot kezdünk, mely Franciaország minden fiának közreműködését szükségli.“ Meg is kezdődtek a késülődések minden oldalról. Több francia lap aláírást nyitott a katonaság részére, s míg a vidékről már is sok katonaság érkezett Párisba, addig az ottani helyőrség s a vincennes tüzér-ség nagy része már elment kelet felé. E hét óta 1200 m. liszt- és kétszersülttel megrakott vasuti kocsi ment Elzászba. A két szállító hajó, mely az algieri csapatokat fogja haza szállítani, már elhagyta Toulont. A keleti vasut igazgatósága intézkedett, hogy a chalonsi táborból 16 óra alatt minden katonaságot a határra vihessen. Három hajórart alakítanak, melyek közül az egyik a középtengeren, a másik az atlanti oecánon, a harmadik a keleti tengeren, fog működni. Napoleon császár Metzbe teszi főhadi szállását, s így valószínűleg maga fogja a hadsereget vezetni. A porosz hadi késülődések szintén órási mérvet öltöttek. A vaspályák majdnem kizárólag katonai célokra vannak igénybe véve. Beszélük, hogy a koronaherceg és Steinmetz tábornok a Dél-Németországban működő hadsereget, a király és Moltke tábornok a nagy rajnai hadsereget s Frigyes Károly herceg és Hervarth von Bittelfeld tábornok az északi hadsereget Hannoverában vezetendik. A berlini kereskedők — távirati jelentés szerint — egy millió tallért bocsátottak a kormány rendelkezése alá a hadviselés költségeinek fedezésére. Ujabb táviratok szerint: e háboruban Belgium és Dánia is semlegesek maradnak, de ennél fontosabb az a magatartás, melyet Oroszország a küzdő felekkel szemben követ, mert ettől függ az osztrák-magyar állam jövő magatartása is. Egy bécsi lap írta pár nap előtt,

mint a katolicizmus, bár egyik sem fejtí azokat akkora fokra, mint a protestantizmus.

Déli szláv testvéreik — a szerbek szilárdul ragaszkodván az orthodoxiához, viszantisták a pápának, minden közeledését, mignem Mária Therezianának sikerült a szerbek nagy részét a nyugoti egyházba terelni. De alig, hogy II. József kiadta a vallásos türelemről szóló rendeletet, a szerbek jó része ismét visszatért a keleti egyház kebelébe a kik a római püspök felsőbb-sége alatt megmaradtak, azok a görög-szertartást is elvetvén, annyira latin szertartásúak lettek, mint Európa bármelyik nyugoti nemzete. E latin szertartású szerbeket „sokác“ vagy „bunjevác“ név alatt külön fajnak is tekintik. A bunjevácok és orthodox szerbek, — vagy mint Magyarországon hívják, a ráczok közt feszült ellenszenv uralkodik. A déli megyékben, hol többnyire szerbek telepedtek meg, a magyarok követválasztások alkalmával roppant kisebbségök daczára is győzedelmeskednek a svábok és bunjevácok segítségével. E viszongás ugyanazon nemzetiség fiaik közt tagadhatlanul azt mutatja, hogy a nemzetiségi különbség Magyarországon semmi esetre sem zoologiai természetű; sőt folytonos létezéséről tanuskodik, hogy a „nemzetiség“ modern eszméje nem alólól, hanem felülről jön, s forrása a mivel és felmivel kevesek közt, nem pedig a miveletlen sokaságban keresendő.

Szerb gyarmatok csak 50 év előtt is találhatók valának Magyarországon minden részén; de ma már elenyésztek. Valóban úgy tetszik, mintha a Drávától és Alsó-Dunától északra lakó szerbek a felosztás gyors processusában volnának.

nl.

hogy Nowikoff orosz követ gróf Beustnak az orosz kormány megelégedését fejezte ki Ausztria semlegessége fölött, s hogy ez alkalommal kijelentette volna azt is, hogy Oroszország szintén szigorú semleges marad. E hír azonban nem tükrözi vissza a tényállást. Nowikoff még nem érkezett Bécsbe, s az alkudozások a két kormány között eddig végleges eredményre nem vezettek. — A délnémet államokat a franczi kormány fölcsólitá, hogy 24 óra alatt nyilatkozzanak: semlegesek maradnak-e vagy részt vesznek a harcban? A válasz: a hadilábra lépés. Svéd- és Norvégország alkalmasint semleges marad; a királyi pár elutazott a dán udvar látogatására Koppenhágába.

Legujabb posta.

Bécs, jul. 19. Az ő felsége elnöklete alatt tegnap tartott minisztertanácsban a fegyvertelen semlegesség határozatát el; azonban a hadseregnek a megtakarítások által nagyon leszállított békélettszáma ismét helyre fog állítani. A csapatoknak elhelyezése az őszre marad.

Berlin, jul. 19. A bir. gyűlésben ma közlé Bismarck, hogy a franczia ügyviselő átnyújtá a hadüzenetet. — (Ezen közlés zajos tetszéssel fogadtatott.) A ház feliratot intézend a királyhoz.

VEGYES.

* **Rendkívüli előfizetést** nyitunk ezennel lapunkra a háboru tartamáig. Pesti lapok távsürgőnyei szerint, a háboru üzenet megtörtént. A villám végig cikázott Európa látkörén, s a közelebb lakók tán dörgését is hallják. A mint nem lehet czélunk, rémhírekkel fokozni a különben is lázas izgultságot, úgy másfelől kötelességünknek kell tartanunk, hogy az általában is roppant, következményeiben pedig beláthatatlan események főbb mozzanatairól lehető sürgősen értesítsük t. közönségünket. E végett gondoskodtunk: hogy Pestről megbízható kézből, hetenkint legalább két sürgőnyt kapjunk, melyeket a lappal, vagy külön lenyomatban régi és új előfizetőinknek azonnal szétküldünk. Így azon helyzetben leszünk, hogy hireink a bécsi, sőt a pesti lapokéit is jóval megelőzik.

Előfizetés jul. 27-től sept. végéig 1 frt 20 kr
 „ „ év végéig 2 frt 60 kr
 „ „ egy hóra 60 kr
Egyes példányok ára 10 kr.

—sz. **Szini vendégeinket**, mult számunk óta, kétszer volt alkalmunk látni, egyszer a XV. Lajos alatti házasságban, másszor Gauthier Margitban. Az előbbi darabot nem mondhatjuk a legszerencsésebb választásnak, — nemcsak hosszadalmas és meglehetősen unalmas, — valamint a jellemek mesterkelt és az életből nagyon távol eső voltaért: hanem s legkivált azért, mivel t. vendég-művészeink száz más olyan szerepet kaphattak volna, mely egyéniséggel megegyezvén, sokkal több babért nyújtott volna számukra. Elősmert művészetök azonban természetesen itt sem hagyá őket cserben. — Annál jobb választásnak kell neveznünk a Kaméliás hölgyet, melynek czimszerepe, mintha épen Prielle Cornélia számára lenne alkotva. Valóban nem tudjuk melyik jelenetét emeljük ki: azt-é, midőn a könnyű vérű világ-lányát, vagy azt, midőn a nagylelkű önfeláldozót személyesíté, a szivrendítő valóság utolérhetlen művészetével; azt-é, midőn Gaston lábához vetvén a „díj“-t: a méltatlanul sebzett sziv kétségbeesett sikoját hangoztatja, vagy azt, midőn — a végjelenetben — a megtisztultság égi fénye veszi körül? Mindent összevéve talán azon jelenet volt a legelragadóbb, midőn az öreg Duval ráveszi, hogy mondjon le szerelméről, anayival inkább, mivel itt Takács (Armand atyja) is segített a összehatás emelésére. Mondanunk sem kell, hogy a felette nagy számú közönség szünni nem akaró tapsokkal s virágfüzérekkel igyekezett elragadtatását kifejezni. Ki

kell még emelnünk, hogy a véghaldoklási jelenet túl-real érzékiségét művésznőnk lehetőleg enyhítette, s egyáltalán az érzelem — melegség fátyolát borítá az egész darab sehogy sem helyeselhető frivol tendenciájára.

* **Városi rendőrségünket** kérjük, hogy a színház előtt fölláztatott közegeit utasítsa a csönd fontartására, nehogy a közönségnek ismételve meg kelljen botránkoznia, mint a multkor, a Caméliás hölgy előadása alkalmával, midőn a haldoklási jelenetet a külvárákózó eselések és kocsisok ihogása zavará hangosan.

* **A honvédelmi miniszterium első osztályának vezetője:** Ghyezy Béla ezredes, közelebből táviratilag Bécsbe hivatott. Hírszerint az ezredes a honvédség mostani állását, létszámát körvonalozza tüzetesen, s az ezután tartandó katonai tanácskozányban is részt vesz.

* **Bikafalvi Máthé Dónes** fogművész Bécsből, városunkban tegnapelőtt utazott keresztül. Utazásának czélja előbb Előpatak, később Brassó. Visszatérte alkalmával — augusztus közepe tájait — időzni szándékszik nálunk is.

* **Villámütés.** Ma két hete, Szőverd határán, kis zápor elől, két ember — apa és fiu — menekült egy széna kalangya alá, hol mind kettő villámütést szenvedett. Az apa, kiről eszmája orrán kívül minden ruhát lesepert, halva maradt. A fiu eszméletét veszté ugyan kevés időre, de annyira magához tért, hogy atyja koporsóját, a megdőbbsent lakóssággal, kikísérhette.

* **1.100.000 forint!** Hogy a Victoria biztosító társulat az újabb időben minő bizalom és tekintélynek örvend, bizonyítja azon körülmény is, hogy a várád-kolozsvári vasut vállalkozói az épülő vonalon levő minden épületeiket, készleteket, szerszámokat 1.100.000 frtig biztosították.

— **A csalhatatlansági dogma** ellen a „Sz. E.“ római levelezője szerint határozott „non-placet“-tel szavaztak a magyarországi főpapok közül: Simor hg primás, Hajnald kalocsai érsek, Ranolder veszpremi, Peitler váci, Bonnáz eszernádi, Fogarassy erdélyi, Máriássy czimzetes, Bíró szathmári, Pankovics munkácsi, Zalka győri, Perger kassai, Kovács pécsi, Szabó szombathelyi és Lipovniczky nagyváradi püspökök, továbbá a kapcsolt részekből Strossmayer diakovári és Smiciklas körösi püspökök. — A csalhatatlansági dogma felé hajló Kruesz pannonhalmi főpát, Vancsa g. e. érsek és Papp-Szilágyi g. e. püspök még a szavazás előtt elutaztak. Mindez megmagyarázza a pápa heves nyilatkozatát a magyar főpapság ellen.

— **Beküldetett.** Nyilvános köszönet. Én alólirt ns Alsó-Fehérmegye borbándi birtokos, kinek Kolozsvárt a „Victoria“ tűzbiztosító társaságnál 1870-ik év május 19-én kiállított kötvény-nél fogva, egy házam, egy csűröm, két istádom biztosítva vala, mely épületek már június 29-én 1870. roszkerek által elégettettek. A mely épületek biztosítási értékét a „Victoria“ biztosító társaság nagy sietséggel rögtön kifizette. Melyek után köszönetemet nyilvánítom. M.-Szt-Imre 1870. július 3-án. Károsult Kádár János.

— **Mindjárt a saison elején kimondott véleményünk az idei nyár jégveszélyességére nézt fájdalom egész mértékben igazolva látszik; a nyári korai jegekre következőt júniusi szünetek, a néhány nap óta beállott kavikulai meleggel együtt egész vidékeket bejárt és pusztító jégverések követték; július 8-ka óta nincs nap, melyen az ország minden vidékeiről nagyszerű jégverések iránti jelentések ne jönének: e jégverések jellege kiválólag veszélyes és romboló azért, mert mindenütt szárazon, eső nélkül csap le, az éres stádiumában levő, helyenkint már meg is ért gabonákat teljesen kicsépelvén; minden arra mutat, hogy a jégverések ismétlődni fognak, s ezt sejteni engedi azon körülmény is, hogy tapasztalt gazdáink, most ugyszólva, az aratás küszöbén sietnek jégbiztosításukat megtenni. — Nagyobbyszerű jégverések voltak Torda mezőség felőli részén, Egerbogyót egészen elverte, a mezőségnek a marosra dülő részén, Dobokamegyé-**

ben, Alsófehérben, Szász-Sebes vidékén, a Küküllő mentén, a Szilágyságban, a Székelyföldön sat.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi m. kir. ítélő táblának 1870. július 25-ik és következő napjain tartandó nyilvános ülésén előadandó ügydaraboknak.

I. Tanács, polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Ferencz Károly által.

Máftei Tódor és társa Veress Pál e. egy kalangya széna kiadása i. Pom Juon Ghera Tódor e. egy föld viszsabocsádása i. Özv. Perlaki Dánielné Madaras Ferencz e. 131 frt 50 kr. Krausz András Drottléf Mátyás és tása ellen. 12 frt i.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos által.

Kwiszala Antalnak Gruninger Gottfried e. 31 frt 82 kr. i. Pakoth Gergelyné gondnoksági ü. Ursz Illánának Bihari Sigmund és társa e. birtokháborítás i. Dan Juonmenak Balázs Gergely e. egy zálogba tett szántóföld viszszaadása i. Kotva Marianak Pura Mária és társa e. végrendelet érvényessége i. Márkovics Simonnak Szikszai Ferencz e. 10 frt i. A szász egyetemnek Priniesz János örökösei e. 748 frt 78 kr. i. Nendrieh Pálnak Hertel I. G. e. 282 frt.

Előadó k. t. bíró Szolga Miklós által.

Csiszér Gábor Orbán István e. birtokháborítás i. Korobian Alexa Rusz Indrej e. ugyanaz.

Előadó k. t. pótbiro Décsi Farkas által.

Goll és társaiól alakult amsterdami bankár egyesületnek Mohai Árpád e. urb. kárpótlások átutalalása Seidner Dániel és érdek társainak Pford James mint a keleti vaspálya építési társulat ügyvezetője e. birtokháborítás i. Bauer János és társai Mara Lőrincz és Roth Dániel e. elsőbbségi igény i. Dobrán Jánosné született Agora Katalin b. Apor Györgyné szül. gf. Haller Terézia ellen 75 frt 72 kr. i. Bence János Bence Lőrincz e. sommás visszahelyezés i.

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Pipos Péter által.

Lozsádi Józsefnének Simon János és társa e. 30 frt Déak Gábornak Kovács János és Ditró községe ellen sommás visszahelyezés. László Ferencz és Nagy Mártonnak Dániel Ferencz e. munkabér fizetés i. Kiss Jánosnak Varga Pál e. adósság i. Deutsch Kreutz községének Munteanu Tódor e. 34 frt 19 1/2 kr. i. Pakot Gergely Demény Péter e. 64 frt i.

Előadó k. t. bíró Csergedi János által.

Lázár Alajos Mandula József és társai e. 3600 frt i. Pankotán Alexandru hagyatékai ü. Maurer Józsefnének Gyulai Károly e. haszonbér i. Serbán Sigmund Gerson Moricz e. 22 frt 90 kr. i.

Előadó k. t. bíró Petri Ádám által.

Balog János Vitán László e. 340 frt kölcsön i. Csontos János és társa Novák Izsák e. két rét birtokába bocsátása és 298 frá 91 kr. i. Sielbermann Dávid Miksa Dániel e. 100 frt i. Korobian Alexa Rusz Andrej e. sommás visszahelyezés. Vádea János Lakatos Minya e. 150. Vécka csős törökbuza i.

Előadó k. t. p. bíró Ilyés Károly által.

Ugron Sigmundnak Szöcs Mihály e. birt. háborítás. Bock Valentinnak Cserbesz massa e. 49 frt i. Deichlender Györgynek Horváth Ávrám e. birt. háb. Bed Emiának Amberhaj Albert és Boscham Jakab e. igény ker. Rzirbu Ávrámnak Bartok György e. 48 frt i. Az aljárai szeszgyár társulatnak Szabó Samuel haszonbérli ellen 250 frt irant.

III. Tanács, bünygyi ügyben.

Előadó k. t. bíró Sándor János által.

Székely Mózsné és Székely Zsussanna e. lopás. Létai Ágnes e. tolvajság. Bodó Fábian és tsai e. rablás. Lakatos Miklós e. sikkasztás. Hirján vagy Dunga Juon és társai e. tolvajság. Fejér András és János e. nehéz testi sértés.

Előadó k. t. bíró Vajda Simon által.

Papp Juon a köz-csend és rend e. vétség i. Zsurka Ilie neh. testi sértés. Ungerpech Imre bessület biztosság e. kihágás. Korsa János e. gyilkosság. Florea Milinton e. lopás. Bell János becsület biztosság e. kihágás. Návratik Antal becsületsértés.

Előadó k. t. bíró Stojka Antal által.

Balázs Mártoe és társai e. emberölés. Krentner István és tsai e. lopás. Benédek Lajos e. neh. testisértés. Sigmund Ferencz ellen becsület biztossága e. kihágás.

IV. Tanács, úrbéri ügyben.

Előadó k. t. bíró Antalí Gábor által.

Koroján Dumitru Jakabházi Dániel e. egy belső telek s külső járulékei i. Imbnzan Gligoras Borbély Ferencz e. belső állomány s kultartozékainak úrbéri természete i. Balási Sándor jogutódai Simon András e. egy belső telek és ahoz tartozó külsők természete. Gr. Ilhédey István Szabédi Juon e. egy külsővel ellátott belső telek állomány viszsabocsátása i. Balási Sándor jogutódai Si-

lotyi György és társa e. egy telek állomány visszabocsátása i. Balási Gergely örökössei Gyűjtő Bertalan ellen egy belső telek és ahhoz tartozó külsők visszabocsátása i.

Jegyzéke

azon egyes urbéri pereknek, melyek a marosvásárhelyi királyi urbéri törvényszéknek folyó évi július 23-án tartandó nyilvános ülésében előadatni fognak.

Előadó ülnök Vlád Miklós által.

Paget Olivernek Rusz Lutyán, Bozesán Mihaila és társai e. p. Mátéffy Ferencnek Stojka Vaszilika Preda

Lajosnak Stojka Vaszi, Muntean Irimia, Besenyei Janesi e. p. Özvgy László Sigmondnek és társainak 198 szőlőkuti lakosok e. p. pto. szőlő dézma. Ssilági Lajosnak Valea Jakob és társai e. p. Szalánczi Józsefnek Tautza Juon és társai e. p. Kelemen Agnes és társainak Kaba Wekita és társai e. p. Simai Lászlónak Nyihutz Gátfinné Moldován Konstáudin s társa, Dozdea Tódor, özvegy Moldován Cenisziané, Lázár Juon fia e. p.

Bécsi börzei árkelet.

(1870. július 22)

5% metalliques	52.—
5% nemzeti kölesön	60.10
860 államkölesön	87.50

Bankrészevény	657.—
Hitelrészevény	213.50
London	128.50
Ezüst	128.50
Arany	5.96
" 20 frankos	10.66
Földt. ment. kötvény erd.	65.—
" " " magyarh.	72.—
" " " horvát-slavon	—.—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Horváth Gáspár.

HIRDETMÉNYEK.

HIVATALOS.

(60) 3—3
Sz. 2704. 1870.

Árverési hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa köztudomásra juttatja, miszerint a város bel- és külterületén szesz és pálinka fogyasztás után egy kupától fokként $\frac{1}{2}$ kr. díj szedhetése, nemkülönben a szesz és pálinka korcsomárlási jog a főméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak idei június 28-án 10080. szám alatt kelt rendelete által megerősített föltételek alapján folyó év **augustus 16-án d. e. 9 órakor** a városi tiszti háznál **september 1-én kezdődő 3 év és 4 óra** közárverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évenként **16000** forint.

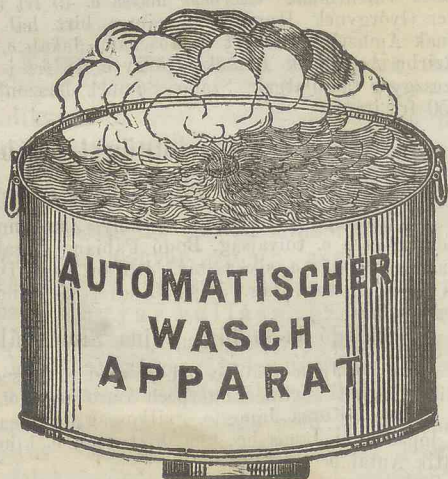
Bánat pénzül ezen összegnek 5% százaléka árverelők által készpénzben vagy értékpapirokban leteendő.

Írásbeli ajánlatok az árverezés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Az árverezési föltételek a városi tisztiháznál a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők, távolabbi helyiségekbe kívánatra meg is küldetnek.

NEM HIVATALOS.

(59) 2—3
Önmozgó gőzmosóüstek.

Max, Bode & Comp. és F. W. Haardt bécsi gépgyárából, egészen aczél lemezből, veresréz fenékkal, magyar és német használati utasítással, kaphatók: **Maros-Vásárhelyt Bucher és Tellmann vasüzletében.**

Megrendelhetők továbbá gunya faszaró és mangorló gépek is.

(89) 2—3

Jelentés.

Alólirt tisztelettel kívánja a nagyérdemű helyi és vidéki t. cz. közönséget értesíteni arról, miszerint a

„SZENT-LÉLEKHEZ“

czimzett gyógyszerértárt örökáron megvette, és azt folyó év július 1-ső napján, a nagybárház alatti eddigi helyiségből a Széchenyi térre 537. sz. alatti ujan épült házához tette át. M.-Vásárhelyt, 1870. június 28-án.

tisztelettel

Burdács Alajos,
gyógyszerész.

(58) 3—3

Alólirt tudatom a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy legid. gróf Teleki Domokos ur czelnai pinczejéből M.-Vásárhelyt csemege butéliás **bor-raktárt** állítottam fel.

A raktári helyiség van a nagyszentkirály-utcában 3-ik sz. alatt **Dicső Károly ur „honvéd“hez** czimzett kereskedésében. M.-Vásárhelyt, 1870. június 28-án.

Gálfi Sándor,
jóság felügyelő.

(57) 3—3

FOGORVOS

Dr. Vidéki Ferencz Pestről,

London, Páris és Bécs legjelesebb fogorvosainak volt segédorvosa, ajánlja magát a tisztelt közönségnek

mindennemű fogorvosi műtételekre,

valamint

műfogak készítésére, a legujabb rendszerek szerint.

Tudatja továbbá, hogy célja e nemes várost ezután évenként kétszer felkeresni.

Rendel naponta délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig, k. tanácsos Dr. Z. Knöpfler-ház, földszint.

(62) 2—3

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. városában a nagy szt-király-utcában 267. ház sz. alatti épületes belső telek, mely áll: három rendbéli épületekből, u. m. az első három lak szoba és egy konyhától, a 2-ik 2 szoba és egy konyha, a 3-dik is 2 szoba és egy konyhából, ugy a telken lévő két kamara és két pinczéből, veteményes és gyümölcsös kertből szabadkézből eladó. Bővebben értekezhetni: M.-Vásárhelyt özvegy **Erdélyi Lászlóné**, irtt ház szám alatt lakó tulajdonossal és Sz.-Régenben **Szigyártó Mihály** urral.

(55) 2—3

Butorok

a jó hirben álló butorbazárban, Pest, régi posta-utca 8. sz. a.

Jótállás mellett a legutányosabb árak.

- 1 pár 1-ajtós Chiffoner frt 45—60.
- 1 " 2 " " 50, 55, 60—70.
- 1 pár 2-ajtós " finom faragvánnyal frt 80, 100—120.
- 1 pár ágy frt 30, 36, 40, 45—50.
- 1 " " fin. faragvánnyal 70, 75, 80—120.
- 1 db 1-ajtós mosdó-szekrény frt 15—17.
- 1 " 2- " " frt 20, 24, 30—40.
- 1 db éjjeli-szekrényke frt 7, 9, 12, 15—30.
- 1 kerek francia kivonat-asztal 12 személyre frt 20.
- 1 kerek francia kivonat-asztal 16 személyre frt 25.
- 1 kerek francia kivonat-asztal 24 személyre frt 35—45.
- 1 Salon-asztal frt 15, 20, 24—40.
- 1 Kanapé-asztal frt 8, 10, 12, 15—20.
- 1 Író-asztal frt 15, 20, 25—80.
- Mindennemű nád-szék 1 db frt 2 $\frac{1}{2}$, 3—5 $\frac{1}{2}$.

Ülő-butorok:

- 1 készület 16 Kanapé székkel, Ripsből frt 65—80.
- 1 készület 1 Kanapé, 6 szék, 2 Fauteuil Ripsből frt 105—130.
- 1 készület 1 kanapé, 6 szék, 4 Chaffaux, 2 Fauteil, ripsből frt 155—180 = Gobelín- és selyemben 40 frttal drágább =
- 1 Bordure Garniture frt 250.
- 1 Diván, gradl-, bőr- vagy ripsből frt 17, 24, 30, 40, 45.
- 1 Ottomán rips- vagy Gobetin frt 50—70.
- 1 Dormeuse frt 50—70.

A fentjegyzett darabokon kívül még mindennemű, a bebutorozáshoz szükséges ingóságok legnagyobb választékban találhatók. Vidéki megrendelések kívánatra utánvétellel teljesíttetnek.

A csomagolás legolcsóbbau számíttatik.

Oppodi A. V. és Ellenberger C.